

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL**

**HOTĂRÂREA nr. 239
din 15 decembrie 2020**

Analizând Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă spre avizare de Camera Deputaților;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitatea voturilor valabil exprimate (17 voturi pentru avizare negativă și 1 vot NUL);

**PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE:**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Art. 1 - Avizează negativ Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru considerentele prezentate în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 – Prezenta hotărâre se comunică Camerei Deputaților, potrivit legii.

Data în București, la data de 15 decembrie 2020

Judecător NICOLETA MARGARETA ȚÎNȚ
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

*Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 239 din 15 decembrie 2020*

AVIZ

**referitor la Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii
nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale**

În urma examinării Propunerii legislative privind modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă spre avizare de Camera Deputaților,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În baza Hotărârii nr. 239 din 15 decembrie 2020 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii:

Avizează negativ Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru următoarele considerente:

Prin propunerea legislativă transmisă spre avizare se urmărește modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sub aspectul condițiilor și procedurii de numire a judecătorilor Curții Constituționale și a anumitor chestiuni referitoare la mandatul acestora.

Statutul judecătorilor Curții Constituționale este reglementat chiar în Constituția României, republicată, care prevede la art. 142 - 144 următoarele:

„Art. 142 - Structura

(1) Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției.

(2) Curtea Constituțională se compune din nouă judecători, numiți pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

*Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 239 din 15 decembrie 2020*

(3) Trei judecători sunt numiți de Camera Deputaților, trei de Senat și trei de Președintele României.

(4) Judecătorii Curții Constituționale aleg, prin vot secret, președintele acesteia, pentru o perioadă de 3 ani.

(5) Curtea Constituțională se înnoiește cu o treime din judecătorii ei, din 3 în 3 ani, în condițiile prevăzute de legea organică a Curții.

Art. 143 - Condiții pentru numire

Judecătorii Curții Constituționale trebuie să aibă pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior.

Art. 144 - Incompatibilități

Funcția de judecător al Curții Constituționale este incompatibilă cu oricare altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul juridic superior.

Art. 145 - Independența și inamovibilitatea

Judecătorii Curții Constituționale sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia."

În raport de aceste prevederi ale legii fundamentale referitoare la condițiile de numire a judecătorilor Curții Constituționale, Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale este susceptibilă de critici de neconstituționalitate.

Pe de o parte, se propune limitarea categoriilor profesionale care pot candida la funcția de judecător al Curții Constituționale, prin acordarea acestei vocații exclusiv judecătorilor.

Pe de altă parte, nu se face nicio referire la celelalte condiții prevăzute de art. 134 din Constituția României, republicată.

Mai mult, prin propunerea legislativă se adaugă o condiție suplimentară celor prevăzute de Legea fundamentală, respectiv cea vizând existența avizului Consiliului Superior al Magistraturii, condiție a cărei neîndeplinire atrage respingerea cererii de candidatură.

Textul constituțional al art. 143 stabilește 3 condiții cumulative care trebuie îndeplinite pentru numirea ca judecător constituțional, respectiv: să aibă pregătire juridică superioară, să aibă înaltă competență profesională și să aibă o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior.

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 239 din 15 decembrie 2020

Or, orice reglementare infraconstituțională a statutului judecătorilor Curții Constituționale trebuie realizată cu luarea în considerare a principiilor generale de legiferare, inclusiv a celor vizând supremația Constituției și ierarhia actelor normative, consacrate în cuprinsul art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată și art. 4 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În Decizia nr. 395 din 5 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 502 din 21 iunie 2019, analizând o hotărâre a Camerei Deputaților pentru numirea unui judecător la Curtea Constituțională, instanța de contencios constituțional face referire la îndeplinirea condițiilor obiective, cuantificabile (legea stabilind în ceea ce privește rangul studiilor și al vechimii juridice nivelul minimal al condițiilor pe care persoana numită trebuie să le respecte), și la aspectele de oportunitate, „*autoritățile competente având libertate absolută, în acest caz, să aleagă o anumită persoană apreciată a întruni condiția "înaltei competențe profesionale". Decizia de numire în funcția de demnitate publică aparține în exclusivitate titularilor prevăzuți de Constituție și implică o apreciere subiectivă, întemeiată pe informațiile care sunt evaluate în mod personal, de către fiecare deputat sau senator, prin acordarea votului în cadrul deciziei colective a fiecărei Camere a Parlamentului, respectiv de către Președintele României, care manifestă o opțiune personală, în cadrul unei decizii individuale*” (paragraful 33).

Totodată, „*consacrarea caracterului dihotomic al condițiilor legale pe care persoana numită trebuie să le îndeplinească, și anume condiții obiective și condiții subiective, are drept consecință doar admisibilitatea unui control efectuat de instanța constituțională exclusiv în ceea ce privește condițiile obiective. Curtea Constituțională nu poate analiza și cenzura opțiunea Camerei Deputaților prin cercetarea motivelor pentru care aceasta dispune de prerogativa sa de a numi un judecător la Curtea Constituțională cu privire la o persoană apreciată a întruni cerința "înaltei competențe profesionale", în condițiile stabilite de Constituție, ci poate doar să verifice și să decidă în legătură cu îndeplinirea condițiilor obiective prevăzute de lege (a se vedea, mutatis mutandis, Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, paragrafele 19 și 20, Decizia nr. 389 din 2 iulie 2014, paragraful 23, Decizia nr. 459 din 16 septembrie 2014, paragrafele 48 și 49, Decizia nr. 433 din 21 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 617 din*

3

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 239 din 15 decembrie 2020

18 iulie 2018, paragraful 31, Decizia nr. 65 din 23 ianuarie 2019, paragrafele 32 și 33)" (paragraful 35).

În concluzie, modificarea condițiilor de numire a judecătorilor Curții Constituționale nu s-ar putea realiza decât prin parcurgerea unei proceduri de revizuire a Constituției, în condițiile art. 150 – 152 din Legea fundamentală.

Totodată, Plenul a apreciat că și propunerile vizând includerea pensionării printre cauzele de încetare a mandatului de judecător al Curții Constituționale și cele privind pensia judecătorilor Curții Constituționale sunt contrare dispozițiilor din Legea fundamentală, astfel cum acestea au fost interpretate de Curtea Constituțională.

Astfel, în Decizia nr. 262 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 20 mai 2016, Curtea Constituțională a reținut că „mandatul judecătorului constituțional are o durată expres stabilită de dispozițiile art. 142 alin. (2) din Constituție, respectiv 9 ani. Așa cum s-a arătat în prealabil, pentru a fi numită judecător constituțional, o persoană trebuie să îndeplinească anumite condiții referitoare la pregătirea juridică superioară, la vechimea în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior și la înalta competență profesională. **Dispozițiile constituționale nu stabilesc nicio condiție privind vârsta maximă pe care persoana care urmează a exercita funcția de judecător constituțional trebuie să o aibă la data numirii în funcție și nici condiția încetării mandatului la data împlinirii vârstei legale de pensionare sau a întrunirii condițiilor legale de pensionare.** Cu alte cuvinte, odată numită în funcția de judecător constituțional, persoana care exercită mandatul a cărui durată este prevăzută expres de norma constituțională își va îndeplini atribuțiile constituționale și legale pe toată durata mandatului, independent de dobândirea calității de pensionar pe parcursul acestuia. Astfel, întrunirea condițiilor legale de pensionare dă dreptul persoanei în cauză să solicite acordarea drepturilor aferente de la data dobândirii calității de pensionar, judecătorul constituțional, întrucât își continuă activitatea jurisdicțională, urmând a cumula indemnizația de serviciu cu pensia de serviciu, prevăzute de lege.”

„43. În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale, care prin Decizia nr.1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.796 din 23 noiembrie 2009, analizând constituționalitatea

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 239 din 15 decembrie 2020

dispozițiilor legale care instituiau măsuri cu privire la regimul cumulului pensiilor cu veniturile salariale, în scopul reducerii cheltuielilor bugetare, a constatat că acestea nu pot viza persoanele pentru care durata mandatului este stabilită expres în Constituție. Curtea a reținut că „Legea fundamentală stabilește în mod expres durata mandatului persoanelor care ocupă unele funcții publice de autoritate, iar încetarea acestui mandat ca urmare a neîndeplinirii obligației privind exprimarea opțiunii cu privire la suspendarea plății pensiei pe durata exercitării funcției, în condițiile art.18—20 din legea criticată, este incompatibilă cu dispozițiile constituționale arătate. Ca urmare, numai în măsura în care reglementarea prevăzută în cap. IV al legii nu se referă la aceste categorii de persoane, soluția legislativă adoptată de legiuitor în privința reglementării cumulului pensiei cu veniturile salariale sau, după caz, asimilate salariilor este în concordanță cu prevederile constituționale”. În concluzie, Curtea a statuat că dispozițiile legale criticate sunt constituționale în măsura în care interdicția cumulului pensiilor cu veniturile salariale nu se referă la persoanele pentru care durata mandatului este stabilită expres prin Constituție, deci inclusiv la judecătorii Curții Constituționale.

.....
Prin urmare, în temeiul art. 16 din Constituție, care consacră principiul nediscriminării, prevederea conținută de Legea nr. 47/1992 nu poate împiedica judecătorul Curții Constituționale care, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, realizează o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile enumerate de art. 82 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 să beneficieze de pensia de serviciu prevăzută de acest text de lege.”

Judecătoarea Nicoleta Margareta ȚÎNȚ,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

